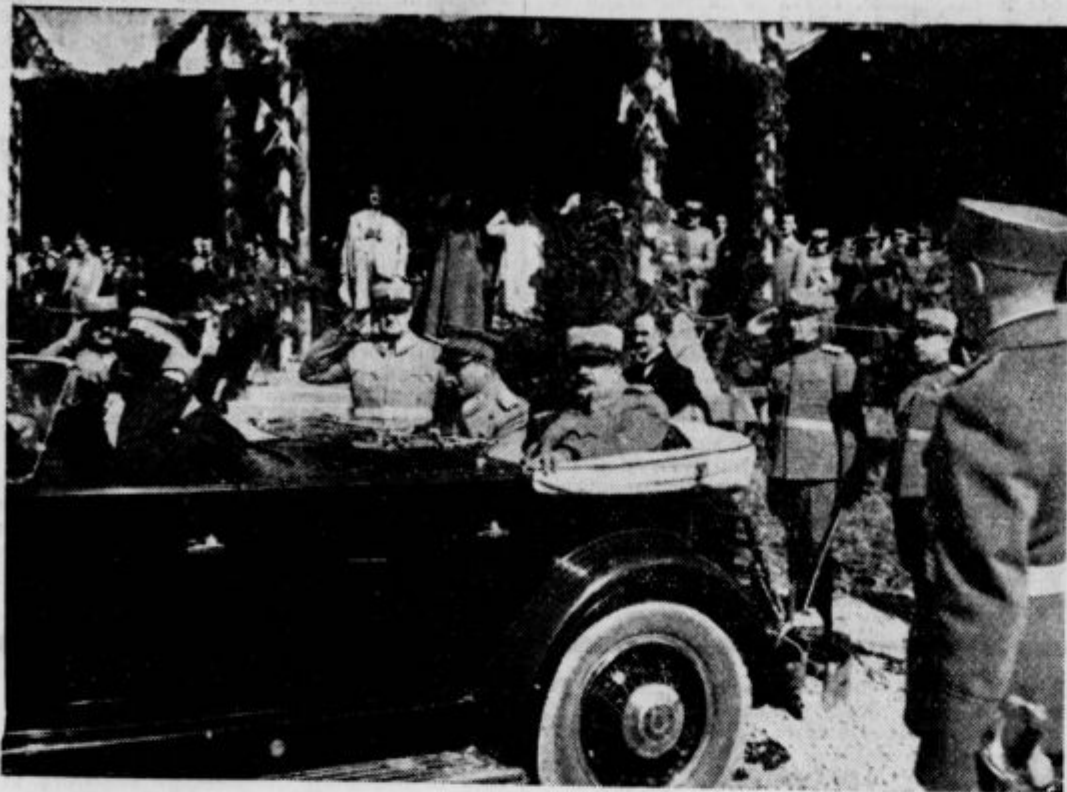

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Uprava: Kopitar-
jeva ulica števil. 6.

Zemunska vremenska napoved: Spremenljivo vreme z večjo oblačnostjo v zahodnih predelih in na Primorju, v vsej severnovzhodni polovici bo pa jasno, lepo vreme še ostalo. Možne so nevihte, posebno v severnozahodnem delu. Nočna ohladitev z jutrnjo meglo.

Z velike vojaške parade pri Metliki

Po končani paradi se Nj. Vis. knez namestnik Pavle pelje izpred tribune, odkoder ga pozdravljajo ministrski predsednik dr. Stojadinovič in atašeji tujih držav

Oddelek ljubljanskega kolesarskega bataljona vozi mimo špalirja članov fantovskih odsekov, ki so zbrani pri paradi v velikem številu

Vojaška parada pri Metliki: Del množice, ki občuduje polet vojaških letal nad parado

Dva avtomobila sta trčila blizu Vranskega

Vransko, 26. septembra.

Včeraj popoldne okrog štirih sta zopet trčila tovorni in osebni avtomobil na državni cesti na znanem nevarnem ovinku na mostu v Brodeh blizu Vranskega. Tu se zgodi vsako leto več nesreč. Tovorni avto, ki je last dveh podjetnikov iz Ptuj, je vozil iz Vranskega proti Celju. Ravno ko je rezal nevarni ovinek in ni imel nobenega pregleda na nadaljno cesto zaradi visokega terena na tem mestu in zaradi grmovja ter hiš, mu je s precejšnjo brzino prišel nasproti osebni avto št. 2-1923, ki je last trgovca Diamanta iz Maribora. Oba avtomobila sta se srečala ravno na najožjem prostoru na mostu.

Osebni avto je vozil sicer pravilno in do skrajnosti po desni, toda na mostu se ni mogel zaradi tam stoječega kantona in ograje nikamor umakniti nasproti vozečemu tovornemu avtomobilu, ki je ravno prerezal nevarni ovinek in zaradi tega moral nujno voziti bolj na levo, ker bi ga sicer, če bi vozil bolj na desno, vrglo s ceste na travnik oziroma v jablo, ki je od nešteti karambolov na tem mestu že vsa oguljena. Oba avtomobila sta

bila za nadaljno vožnjo nesposobna. Vsem trem osebam, ki so se nahajale v vozu, katerega je šofiral lastnik sam, se k sreči ni zgodilo ničesar. Le eden je bil malo opraskan. Sreča je bila, da je bila šipa iz novega tako imenovanega nezdobljivega stekla, ki se ne razleti na kosce, sicer bi bili vsi porazeni po obrazu. Istotako pa se je močno poškodoval zadnji del tovornega avtomobila. Vendar pa se je po napornem delu posrečilo v treh urah tovorni avto toliko popraviti, da je lahko naložil svojega tovaru in ga odpeljal v Maribor.

Vsi, ki so prišli na lice mesta, so se čudili, da nesreča ni zahtevala smrtnih žrtev, kar je za las manjkalo. Takoj se je začelo živahno razpravljanje, kdo je kriv nesreče. Orožniki so vse popisali in končno besedo bo imelo sodišče. Naj bo izid te sodbje tak ali tak, dejstvo je, da nosi glavno krivdo za nesrečo edino cestna uprava. Cestni upravi je dobro znano, da se na tem nevarnem mestu zgodi vsako leto več prometnih nesreč. Vendar se ji niti do danes ni zdelo vredno, da bi to državno cesto na tem mestu popravila in ta ovinek odstranila, kar bi se zgodilo zelo lahko in naravnost z malenkostnimi stroški.

Minister dr. Krek za botra 15. otroku

Ljubljana, 27. septembra.

Fran Kukavica, skladiščnik pri trdni Kastelec in drug v Ljubljani, je bil zopet deležen velikega otroškega blagoslova. V ženski bolnišnici mu je žena porodila zdravo hčerko, ki je že petnajsti otrok v družini. V domači kapeli bolnišnice je g. kurat Slana krstil novorojenko. Za botra je bil pri krstu minister dr. Miha Krek, ki se je ob 13 pripeljal z izjanskega prosvetnega tabora. Novorojenki so dali ime Terezija-Cvetka, ki je edina hčerka v tej družini, ko je drugače mati rodila same sinove. Od teh jih živi 11. Drugi so umrli. Prav zanimivo je, da se je lani Franu Kukavici, ki je odlični katoliški delavski organizator in se je udeleževal raznih borb v občini Dev. Mar. v Polju, lani rodil sinček, kateremu je bil za botra Nj. Vel. kralj Peter II.

Povodnji ob Muri

Gornja Radgona, 25. septembra.

Zaradi zadnjega deževja je Mura močno narasla in poplavila velike dele zemlje. Kmet in viničar sta v skrbeh, kako bosta pospravila poljske pridelke. Krompir letos izredno gnije in tudi pridelek močno zaostaja za lanskim. V vinogradih pa je začelo grozdje zaradi obilnih padavin pokati in tudi sladkorna tehtnica kaže, da bo treba letos pridati precej sladkorja, če hočemo, da vino obdrži oni sloves, ki ga ima do danes.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef« grentice.

„Orli z manevrov“

Bili so velikanski jastrebi, katerih dva je dolenjski lovec ustrelil

Pred dvema dneva je naš list poročal, da so krožili skupaj z eskadro letal nad Novim mestom tudi trije planinski orli. Vest sama, da so planinski orli, je morala biti vsem poznavalcem narave neverjetna. Ta sum je sedaj že potrjen. V soboto je g. Franc Stangl iz Stopič št. 10 pri Novem mestu ustrelil dva beloglava jastreba (Aasgeier, Vultur monachus) in ju poslal preparirati našemu dvornemu preparatorju g. Viktorju Herfortu. Oba jastreba sta izredno lepa in merita z razpetimi krili eden 280 cm, drugi 276 cm. Eden je namenjen za meščansko šolo v Novem mestu, drugi za lovca samega.

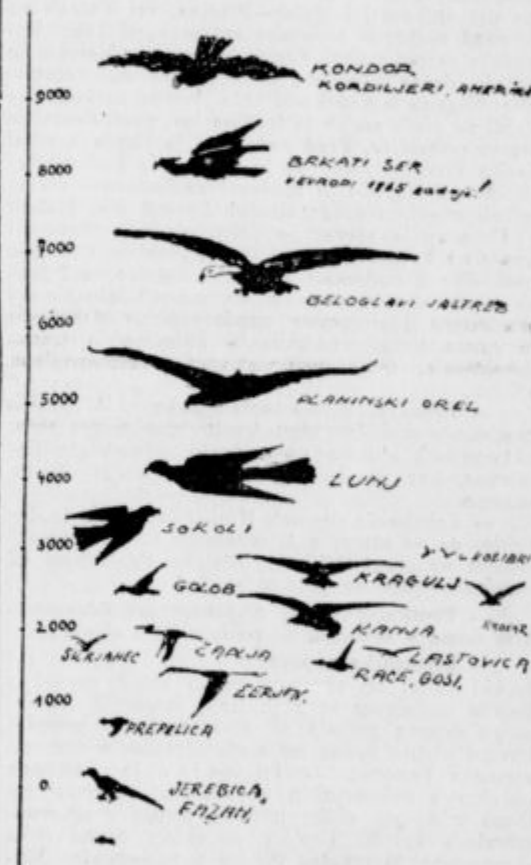
Zanimalo bo brez dvoma naše čitatelje nekaj zanimivosti o teh mogočnih pticah, ki so pri nas le redki gostje. Ne trdimo preveč, če pravimo, da plovejo beloglavi jastrebi vsak teden nad Ljubljano po večkrat. Ker pa plavajo v višini približno 7000 metrov, jih seveda nihče ne opazi, najbrž tudi naši letalci ne. Kjer pa so vojske, več premikanja ljudstva, n. pr. prej v Abesiniji, zdaj v Španiji, kjer je za te mogočne ptice, ki se hranijo samo z mrhovino, dovolj hrane, tja gredo, tam se spuščajo. To se je zgodilo tudi na naših manevrih. Mislili bi, da so ptice imele manevre z mogočnimi premikanji čet in živino za pravo vojno in so prišle na pojedino....

Lahko pa je možno še drugo. Naši letalci v Dalmaciji vedo povedati o zanimivih srečanjih z orli. Orli imajo letalce za konkurente in so jih že

večkrat napadli. Morda bi naši letalci vedeli o tem kaj več zanimivega povedati. Kaj sta nameravala jastreba, trofeji g. Stangla, nam seveda ni znano. Verjetno pa je, da sta upala na mrhovino.

Priložene slike: razpoznavna skica, katero višino dosežejo posamezne ptice in oba jastreba v laboratoriju g. Herforta.

Dr. H.

Delavstvo se organizira

Polzela, 26. septembra.

Tudi naše delavstvo na Polzeli je spoznalo važnost organizacije in se je danes zbralo v Prosvetnem domu ter ustanovilo strokovno organizacijo delavcev Zvezo združenih delavcev na Polzeli. Zborovanja se je udeležilo nad 150 delavcev in delavk, ki so se vsi soglasno vpisali v organizacijo. Zborovanje je uvedel polzelski župnik Pankracij Turnšek. Govoril je o namenu in pomenu te organizacije.

Nato je dal besedo tov. Grebenšku, zastopniku centralne ZZD iz Ljubljane, ki je v jedrnatih besedah orisal, kaj je organizacija in posebej še, kaj je delavska organizacija. Zveza združenih delavcev se je rodila iz potrebe, ker gre za našo celokupno katoliško skupnost. Povedal je tudi, kakaj odklanjajo druge strokovne organizacije. Samo po papeških okrožnicah, ki so program ZZD, bo delavstvo doseglo zboljšanje svojega položaja. Delavstvo je izvajanjem pozorno sledilo. Spregovoril je tudi ing. Sodja iz Ljubljane, ki je poudarjal, da le v slovenski katoliški skupnosti more delavstvo doseči uspehe. Nato so bile volitve odbora. Za predsednika je bil izvoljen Albert Cvenk, za tajnika Korber Avgust, za blagajnika pa Prešček Alojz. Izvoljeni so bili tudi drugi odborniki in organizacijski zaupniki. Razvila se je tudi živahna debata, v katero je poseglo več delavcev in delavk. Zborovanje je poteklo ob navdušenju prisotnih in seme, ki je bilo z organizacijo vsejano, bo rodilo bogate sadove.

Mati z otrokom pod vlak

V St. Rupertu pri Celovcu se je v torek zgodila tragična nesreča. Neki kolesar je slišal pozno zvečer otroško ječanje na progi Celovec—Podrošca. Stopil je po progi in kmalu našel med tiri hudo ranjenega otroka, kakih 100 m naprej pa grozno razmesarjeno žensko truplo. Obvestil je takoj okolišništvo v St. Rupertu, ki je odredilo takojšen prevoz ranjenega otroka v bolnišnico. Kljub temu pa je dete že naslednje jutro podleglo poškodbam.

Policija je ugotovila, da je ponesrečena ženska Doroteja Napečnik iz Celovca. Poročena je bila s krojaškim pomočnikom Jakobom Napečnikom.

kom. V zadnjem času pa se je začela družiti z nekim mladeničem iz St. Ruperta, kar je imelo za posledico ločitev zakona. Otroci so ostali pri očetu. Usodnega dne je triletni sinček spremljal očeta po opravkih v Celovcu; medtem pa, ko je oče stopil v neko trgovino, je sinček izginil. Sklepajo, da ga je morala takrat odvesti njegova mati. Oče je takoj obvestil policijo, še preden pa je ta mogla najti kako sled za otrokom, je prišlo poročilo o nesreči. Nesrečna mati je morala v duševni zmedenosti odnesti otroka na progo, kjer ju je povozil vlak.

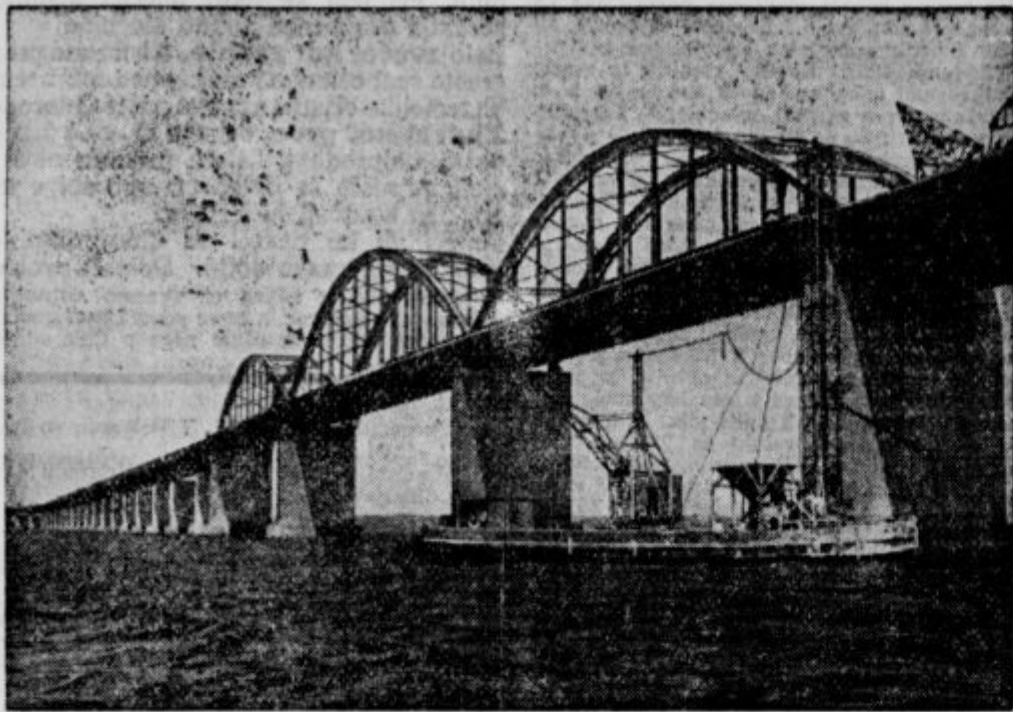
AKO.

Vpisovanje na ljubljanski univerzi

Ljubljana, 27. septembra.

Alma mater Labacensis je po velikih, poletnih počitnicah zopet oživila. V avli je živahno, veselo vrvenje mladih akademikov. Novinci prihajajo in se pri starejših kolegih informirajo o vseh mogočih stvareh, osobito glede načina inškrpcije. Rok za vpisovanje je določen do 10. oktobra za starejše in do 5. oktobra za novince. V soboto, 25. t. m., se je začelo prvo vpisovanje. Prve dneve ni velikega navala na kvosturo. Prihajajo tja le sinovi bogatejših staršev, ki niso vezani na mesečne plače in ki lahko zmorejo predpisane jim šolnine. Do popoldne je bilo danes že vpisanih nad 140 akademikov. Nekateri so plačali prav visoke šolnine, mnogi nad 1000 din za semester, neki akademik pa je plačal celo 2000 din. Računajo, da bo letos na univerzo večji naval, ker je bila poprej zelo visoka šolnina, ki jo niso zmogli sinovi srednje imovitih staršev, sinovi državnih uradnikov in kmečki sinovi, lani s finančnim zakonom 1936/37 primerno znižana. Tako je omogočeno, da srednje imoviti akademiki zmorejo plačilo nižje šolnine, kar jim je bilo nemogoče po stari tarifi za šolnine. Mnogi akademiki pa so ostali še na deželi, ker si s tem prihranijo vsaj za pol meseca denarja za stanovanje. Vsak pa mora plačati pri vpisu 25 din takse in 30 din za bolniško blagajno. Kmalu v oktobru se bodo pričela že prva predavanja po vseh štirih fakultetah. Kakor vsako leto, bo šele po 1. oktobru hujši naval slušateljev in slušateljic.

Najlepši in največji most v Evropi

Največji in najlepši most v Evropi. Zveza med otokoma Seeland in Falster. — 3200 m dolga pot čez odprto morje.

Včeraj, 26. septembra, na rojstni dan dankega kralja Kristijana X., so na Danskem slovesno odkrili največji in najlepši most Evrope.

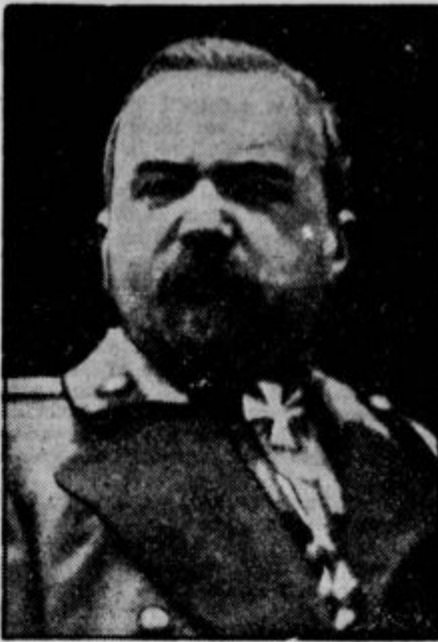
Zveza med otokoma Seeland in Falster je pričela, da hoče Danska tudi imeti svoj delež na prometnih popriščih tehniškega sveta v Vzhodnem morju. To drzno premošitev Malega Belta so dosegle danke in nemške tvrdke skupaj. Iz njihovih rok je izšla ta tehniška mojstrovina. Na štiri mogočne stebre, ki so jih morali postaviti v globoko in grozečo morako strujo, se je naslonil jekleni obok, ki sega od Jütlandije do Fünena, ki je najrodovitnejši danski otok.

52 metrov nad morjem.

Danski in angleški inženjerji so poskrbeli za temelje iz betona: za jeklene vezi, ki so razpete čez 51 stebrov, pa so odgovorni angleški inženjerji. Vsakdo mora brez zavisti priznati, da je novi most pač najlepši most, kar jih tehnika pozna.

Z broda na modrozeleni gladini ti obvisi pogled na svetlih, betonskih skalah, iz katere se vije črta jeklenega omrežja ko srebrna nit. V sredi tega največjega evropskega mostu, sredi odprtega morja, se vzpenjajo trije loki, ki kronajo tiste dele, koder bodo spodaj vozile ladje. Veličastno se odražajo z neba. Od njih vrha do morake gladine, kjer se zibljejo bele barke in ladje, je 52 metrov višine.

Od najsevernejše točke na Seelandu je 12,6 km do najjužnejše na Falsteru. Mali otok Masnedø na seelandski strani je bil ob času 2 in pol letne gradnje mostu ko eno samo mravljinske. 3600 m ga ločijo od Orehoveda, kjer je bil prej prehod na Falster. Odondot je potisnjen 400 m dolg pomol v vodo. 3300 m deroče vode je pod stebri nove zgradbe. 100.000 kub. metrov betona in 20.000 ton jekla je šlo za most, ki vozi po njem tudi vlak in ki je mogočna tvorba za vse severne krajine Velikega pomena bo za politično, kulturno in gospodarsko življenje.

Caristični general Miller, ki je tako nenadoma izgubil iz Pariza. Dozdeva se, da so ga boljševiki odgnali na sovjetsko-rusko ladjo »Marija Uljanov« in ga odpeljali v Moskvo.

Akadska čast za katol. voditeljico v USA

Ob koncu šolskega leta je »Rosary College« (univerza) v River Forestu, v državi Illinois (USA) imenoval za doktorico prava generalne tajnice katoliške ženske zveze in voditeljico katoliške socialne ženske šole, miss Agnes G. Reganovo. Rektor je ob tej priliki dejal: »Agnes Gertruda Regan, absolventka dominikanske akademije S. Rosa in učiteljica v rojstnem kraju San Francisku; učiteljica v polnem pomenu te besede, kasneje ravnateljica in članica šolskega sveta in komisije mladinskega športa, ki se od ustanovitve katoliške ženske zveze, od l. 1921, udeležuje na obširnem področju generalnega tajništva, je svojo dolžnost izvrševala jasnega duha in plemenitega srca, bodi s pisanjem, bodi na potovanjih z vplivno besedo. V zakonodaji Združenih ameriških držav je zastopala varstvo žensk in otrok in se je hrabro upirala nasprotnikom svojega spoznanja. Kot voditeljica socialne ženske šole je vodila z nasveti obdarila od l. 1921 že pet sto mladih žensk, ki zdaj v tu- in inozemstvu socialno delujejo. Ona jim je pokazala, da ima stara vera še zmeraj svojo svojo veljavo in da najlepše živijo po njej, če pomagajo bližnjemu. Leta 1933 jo je nasveti Oče, papež Pij XI., počastil s tem, da ji je podelil častni križec Pro ecclesia et pontifice za odlične zasluge v službi za Boga in domovino. Ravno ona v polni meri zasluži čast doktorja prava.«

Monakovski ceste v okraju za Mussolinijev sprejem.

Neki Abesinec je takole naslikal Mussolinija, zmagačevalca leva iz Judeje: slika je delana na blago in je Mussolini ko sv. Jurij na belem konju, pod njim pa lev (pri sv. Juriju zmaj).

Dva mrtva kraja

Pretrsljiva zgodba dveh vasi

Na severni obali Cornwala je mrtva vas Port Quin. Vee hiše so porušene, povsod je en sam plevel. Vaško cerkvice, ki je bila nekoč tako lična, ugonabljata vihar in dež in poslednji nagrobni spomeniki na pokopališču so se že zdavnaj vdrl v zemljo. Zaliv in luka sta v pesku. Le nekaj ljudi biva še v Port Quinu. Ti napovedujejo izletnikom, ki pridejo tjakaj, pretresljivo žalost, ki so jo doživeli njih dedje:

Nekega dne se je ribiški brodovje Port Quina odpravilo na velik lov. Kako je tedaj sijalo sonce in kako so bili ribiči dobre volje v upanju na bogat lov! Toda na nebu so se zbirali oblaki, se večali in večali in kmalu je začelo grmeti in se bliskati. Obupani ribiči so se skušali obrniti in čim prej pripluti domov, toda niso se mogli upirati viharju, ki je vse brodovje v zalivu Lundy vrget na čeri. Niti en ribič ni nikoli več videl svojcev. Skoraj vsi moški prebivalci iz Port Quina so tedaj utonili. Vdove, ki so izgubile može in sinove; neveste, ki se niso mogle poročiti s svojimi izvoljenci — nobena ni mogla več videti morja, ki jim je ugrabilo vee, kar jim je bilo najljubše. Izselile so se s kraja krutih spominov. Le nekaj jih je ostalo, a teh nihče več ne spravi na ribolov. Kakih dvajset odraslih šteje ta občina zdaj, ki je zapisana smrti. Med njimi je en sam fantiček, ki nima nobenih tovarišev. V Port Quinu ni nobene šole. Tri in pol angleške milje daleč mora ta edini otrok iz Port Quina hoditi v šolo.

Drugo tako mrtvo bivališče v Angliji je Elmeley. Ta je na istem otoku, trideset milj daleč od Londona, sredi reke Murky v grofiji Kent. Stara je že ta naselbina, ker so ljudje že zdavnaj spoznali, kako so zavarovani sredi veletoka. Še dandanes strli v nebo osti zvonika stare cerkvice Elmeleya, toda le malo ljudi hodi po zapuščenih ulicah mrtvega kraja. Še nedavno je bil kraj sredi razcveta. Tu je bila dobro razvita industrija cementa, dokler se ni nekoč vee ustavilo in so se ljudje začeli seliti iz Elmeleya. Vzroki za propad Elmeleya so sicer razumljivi, vendar pa govorijo sosedje tega kraja o nekem skrivnostnem vzroku. Pravijo, da se je

prekletstvo kralja Jakoba II.

slednjič le izpolnilo v Elmeleyu. Pravijo, da so morali Elmeleyci plačati pregrešno življenje svojih prednikov, ki so pripravno lego tega otoka izrabljali za marekakašna lopoveka početja. Ko je bil

Ko je bruhal ognjenik v zalivu Rabaul

Konec letošnjega maja je zadela Rabaul, glavno mesto mandata Nova Gvineja, strahovita nesreča. Izbruh ognjenikov in potresi so opustošili mesto vrtov in okolico, kjer biva kakih 700 Evropejcev, 700 Japoncev in Kitajcev in 3000 domačinov. Iz opisov očitve vidimo strahotno podobo o obsegu nesreče, ki je zahtevala skoraj 400 smrtnih žrtev. To število je prilično majhno zato, ker je planil najbolj pogubni izbruh s svojim šarečim pepelnatim dežjem v večernih urah na mesto, ko so bili Evropejci k ereči na odhodu izven mesta in so bila tržišča tudi že prazna.

V petek, 28. maja, je krog poldne naznanil strahovit potres, da je ognjenik začel bruhati. Odlej je sledil sunku skoraj neprestano do drugega dne. Ognjeniški otok v Rabaulskem zalivu, kjer je kvarantenska postaja, so kmalu izpraznili. Zgodaj popoldne je začela voda v zalivu vreti in se kuhati: iz stebra same pare, ki je naglo zavila olok vaze, je brizgala žareča lava v morje. Večerni veter je nato raznašal smrtonosnevarni pepelnati dež po vsej deželi. Domačini ogroženih krajev so se zatekli po večini v katoliški misijonščici, kjer so dobili pod pločevinastimi strehami cerkva in šol začasno varstvo. Zbrani krog misijonarjev so čakali konca pepelnatega dežja, plinskih izbruhov in potresnih sunkov, ki so venomer pretresali otok. Pod vodstvom kolonijevskih oblasti in misijonarjev so nato odpravili ubežnike z velikimi misijonarskimi čolni v 20 km oddaljeni Vonapupe. Tu so jih misijonarji oskrbovali dotlej, dokler ni poslala vlada svojo pomoč. Ognjeniški izbruh so trajali tri dni. Na domačine in Evropejce je blagodejno vplivala pomoč misijonarjev, ki so nudili zavetje vsem, brez razlike plemen in ver.

Zdaj je že velik del opustošenih pokrajin spet pozidan. Težko pa bo popraviti škodo v nasadih, zlasti kokosovih.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih najboljši dnevnik »SLOVENEĆ«!

okrutni kralj Jakob II. leta 1688 premagan od Viljema Oranjskega, je na svojem begu iz Francije prišel tudi v Elmeley. Pri tem pa je zašel v roke tolpi ribičev ostrig iz Elmeleya. Bodi, da so imeli ribiči posebno jezo na kralja, bodi da so bili tako samogoltni: ukradli so mu njegovo dragoceno uro z verižico, ves denar in so ga imeli ujetega, dokler ga niso morali na višje povelje izpustiti.

Kralj Jakob II. je srečno prispel v Anglijo, toda Elmeleycem ni odpustil. Preden je umrl kot bivši kralj, je odpustil vsem svojim sovražnikom, a izrečno je dodal: »... razen onim roparjem iz Elmeleya, ki so z menoj tako nečastno ravnali.« — In zato, pravijo sosedje, zdaj počasi izumira Elmeley, da bo mrtva vas, zapuščeno bivališče. Prekletstvo Jakoba II. se je izpolnilo.

Načrti v Istanbulu

Poglavitno vprašanje je promet

Nova Turčija je velika za šest Jugoslovij pa ima samo 7000 km železniških prog, od teh so jih šele v poslednjih 10 do 15 letih napravili 4000 km. Ko so Turčiji vladali še sultani, je vozil vlak le iz Adrianopla v Istanbul, bilo je še kos bagdadske proge in nekaj manjših priveskov. Vee drugo je delo republike in dasi je to delo veliko, pa še vedno ni zadostno za tako veliko državo.

Na vee kriplice hitijo z graditvijo železniške proge: Ankara-Sivas-Erzurum, ki bo dokončana 1938. Za zunanjo trgovino je velikega pomena gradnja pristanišč. Velika dela bodo morali začeti v Istanbulu, Izmiru, Zonguldaku ob Crnem morju in Trapezuntu. Zdej se Turki dogovarjajo z angleško tvrdko Gibb, ki naj bi prevzela načrte za preureditev pristanišč v roke. Dela za preureditev pa bodo dobile druge tvrdke, ki se jih je že zdaj 64 priglasilo. Ker je skoraj vee turška zunanja trgovina zgolj pomorska trgovina, bo preureditev pristanišč pač poglavitno vprašanje nove Turčije iz teh let.

Mimo tega mislijo Turki tudi na gradnjo novih cest, ki vorijo jako važno vprašanje. Cesta je za Turčijo pot do kulture. Zatorej imajo načrte za veliko važnih cest, posebno pa v pokrajini Tundseli, kjer so bile vetaje Kurdov. Dalje bodo zgradili ceste in mostove v veej vzhodni Anatoliji in dokončali cesto iz Istanbula do Adrianopla. Ta cesta je turški del cestišča po Evropi: Istanbul-London.

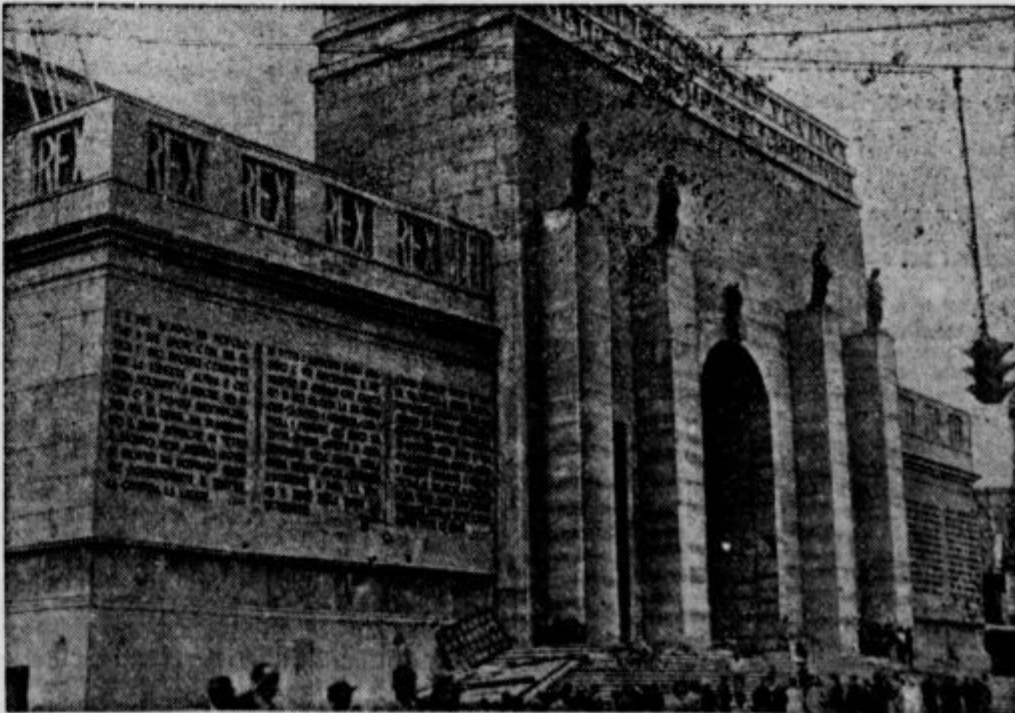
Znano je, da Turčija ni priključena k mednarodnem letalskem omrežju. Šele nedavno so v Turčiji ustanovili domače letalsko društvo. Nadejajo se, da bodo kmalu razvite domače letalske proge, čim dobijo še pet osebnih letal iz Anglije (pet so jih pa že lani dobili). S tem je seveda nastala naloga, da dobijo v Turčiji tudi letališča, ko jim jih bodo zgradili inozemci. V Istanbulu in Ankari je že

letališče; prirediti jih bo treba še v Izmiru, Kayseriji, Dيارbekiru, Adani in Erzurumu. Nato šele bo Turčija mogla pristopiti k mednarodnim letalskim zvezam.

Jako važna točka v načrtu prenovitve turške republike govori o uporabi turških vodnih sil. Te bodo izrabili za električne pogone, zlasti v vzhodnem delu države. Še letos hočejo začeti zidati tekstilno tvornico v Erzurumu in Sivasu. Celo to nameravajo, da bodo po železniških progah vozile električne lokomotive. Seveda je Turčija potrebna tudi suševanja barij, regulacije vodovja, gradnje jezov, preureditve strug itd., saj niso sultani prav ničesar storili.

»Kaj pravite? Da vam je moj sin ubil okno? Ali je treba za tak nič tako besed? Če ne boate brž tiho, pridem še sam tja in vam razbijem še druga okna! Razumeli?«

Dne 23. septembra 1937 je Italija obhajala 2000 letnico rojstva cesarja Augusta, ustanovitelja rimskega imperija. Mussolini je ob tej priliki otvoril slikoviti »Augustov Muzej« v Via Nazionale v Rimu.

„Borba za Osrednji zavod“

V »Jutru« in »Slovenskem Narodu« smo pred nekaj dnevi čitali pritožbe zoper predsedstvo ljubljanske mestne občine, ker ni dalo več na razpolago prostorov na mestnem liceju za pouk gojenk Drž. osrednjega zavoda za ženski domači obrt. V preteklem šolskem letu so bile temu zavodu dodeljene na liceju tri učilnice, dve za vezenine, ena za filé. Letos pa so bili ti prostori oddani za ljudske šole.

Da niso bili več oddani omenjenemu zavodu, pa je bil glavni razlog v neredu, ki je v preteklem šolskem letu vladal v poduku tega zavoda v prostorih na liceju. Ugotovljeno je namreč, da so gojenke tu zelo neredno obiskovale pouk, prihajale so k pouku le 14 dni, pozneje je prihajalo le še po nekaj učenk. Zaradi nerednega obiska je že ravnateljstvo zavoda samo čitalo 63 gojenk. Pa tudi tiste učenke zavoda, ki so se prihajale na licej, se večinoma niso brigale za pouk, temveč so se sprehajale po hodnikih, pozimi pa so se grele pri pečeh in se skrivale pred učiteljicami po skritih kotih. Za opomine se niso zme-nile in so motile pouk tudi v trgovskem tečaju. Same so izjavljale, da prihajajo v šolo le zavoljo doklada, torej brez vsakega resnega namena za pouk. Posebno značilen je primer, ko je nekega dne ostala v razredu samo ena učenka, vse ostale so ušle. Da bi učiteljica pridržala vsaj to edino učenko, jo je zaklenila. Vendar pa se je končno tudi tej posrečilo, da je s prevaro ušla, in tako je ostala v razredu sama učiteljica.

Ker je takšno vedenje učenk omenjenega zavoda kvarno vplivalo na gojenke liceja in metalo na mestni licej slabo luč, je bilo predsedstvo mestne občine prisiljeno, v novem šolskem letu prostore odpovedati in jih oddati v potrebnejše namene, to je za ljudsko šolo. Jasno je, da mesta občina ne more oddajati prostorov za tako neresen pouk, kakor ga je pokazal omenjeni zavod v prostorih mestnega liceja.

Dva velika vloma v ljubljanske izložbe

Ljubljana, 27. sept. Od nedelje do ponedeljka ponoči so vlomilci izpraznili dve veliki in lepi izložbi ljubljanskih trgovin. Davi so uslužbenci trdke Souvan na Mestnem trgu mogli ugotoviti, da so vlomilci oplenili lepo izložbeno okno trdke ter da so odnesli veliko količino najfinjšega modnega blaga za moške in dameke obleke. Vlomilci so odprli izložbeno okno z navadnim ključem, ker je bila ključavnica na oknu popolnoma preprosta. Iz izložbe so odnesli osem velikih kosov blaga, in sicer pet kosov, ki so imeli po 6,40 m, en kos po 9,50 m ter dva kosa po 15 m. Škoda znaša okoli 15.000 dinarjev. Stražnik tega vloma ni mogel opaziti, ker mu izpred magistrata do trgovine ovirajo pogled debeli stebri pred trgovino. Vlomilci pa so imeli priliko, da so mogli pobegniti skozi bližnje ozke ulice med Mestnim trgom in Cankarjevimi nabrežji.

Drugi vlom pa je bil v trgovino Silvestra Perka, ki prodaja galanterijo v Franciškanskem konviktu. Neznane je moral imeti trojne ključke, da je odprl vhod v pasajo in pa dvakrat zaprt izložbeno okno. Odnesel je 36 parov najfinjših ženskih in moških rokavic in dva para finih ženskih čevljev. Trgovca ima 4.555 din škodo. Vlomilec — morda jih je bilo več — je izložbi in vhod v pasajo za seboj skrbno zaklenil. Pri tem vladu ima policija že sled za storilcem.

Nesreče

V nedeljo in ponedeljek je ljubljanska reševalna postaja posredovala v petih primerih nezgod. S kolesom se je zaletel v nedeljo zvečer 25letni ključavničar Viljem Gerjol z Rudnika. Padel je tako nesrečno, da si je pretresel možgane. — Skozi Litijo se je vozil z motorjem 17letni dimnikarski vajenec Alojz Božič z Emonske ceste 11. Za njim je vozil drugi motociklist, in sicer tako tesno tik njega, da mu je s svojim vozilom zdrobil nogo v gležnju. — V vasi Petkovcu v občini Rovte je pasel govejo živino 14letni cerkovnikov sin Janez Novak. Med živino pa je podivil bik, ki je dečka vrgel najprej z rogovi v zrak, nato ga je pa še na tleh potepal ter mu z rogovi prebodel prsa ter mu ranil pljuča. — V Rečni ulici št. 1 je plezal sinoči v svoje prenočišče na podstrešju 78letni mestni revež Franc Cesta. V tem je tako nesrečno padel, da si je prebil tele. — Včeraj zjutraj se je v Kropi ponesrečila 42letna tovarniška delavka Marija Pogačnikova. Peljala se je s kolesom v službo, med vožnjo pa je tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo v členku. Vsi ponesrečenci so bili oddani v ljubljansko bolnišnico.

Agnes Günther:

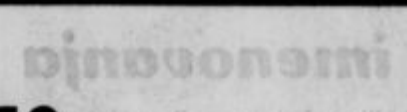
Dušica - Rožamarija

In koliko bi rada izvedela o njunem skupnem življenju v Berlinu poleg gnilnice, o večerih v gostilni pri »modri muhi« in njenih pestrih obiskovalcih, kakor jih pač zmeče skupaj vlemesto. Zaskrbljen zajček skaklja previdno in počasi čez pot in rdeča verveca se v naglici ovija drevesa liki majhna kača.

In ves zaspan razmišlja Ivan Friderik, da se ga je hipoma morala spomniti dobra vila, na katero je stavil mnogo nad v otroški dobi ter mu je podarila današnje jutro. Paribanu je tej vili ime Spoznal jo je bil nekega vročega poletnega popoldneva, ko je kot najstarejši učitelj sin moral ostati doma in čuvati nad svojo najmlajšo nemirno sestrico. Knjiga ni imela ne začetka ne konca. Najbrž je nekaj bila v kakšni šolski torbi doma, dokler se je ni polastil njegov oče. Bila je vsa zapackana, več strani je manjkalo. Toda vila Paribanu je vendarle v njej vhitela svojo čarobno palico!

Kar se je zalotil pri tem, da je mladi kraljici pripovedoval o mladi kraljici Paribanu, o svoji majhni sestrici, ki ga je hudo trpinčila, o blaženih urah, katere je prebil na očetuvi orglarski klopi, kadar so mu njegovi bratje, seveda proti plačilu, pritekali meh. Razodel ji je, da ga je vila že rano naučila šteti srečne dneve. V majhnem koledarčku si je označeval svoje srečne dni z rdečo črto. Tega je shranjeval in ga opustil šele, ko je menil, da se mora eramovati iz otročarije. Radi tega ga je Rožamarija pograjala iz lastne skušnje.

»Hočem vam podariti koledarček, gospod Friderik, in znova boste počeli z rdečimi znaki. Cloveč živi od svojih srečnih dni.« mu je rečno za-trjevala. »In hipoma se boste začudili nad velikim številom jaz sem praznovala imenitni slava z mojim prijateljem Harrom, ko sem bila še majhna deklica. Ko pa je zmanjkalo praznikov, sem tudi jaz zbolela in začela propadati.«

»SLOVENE«

prihaja v mnoge slovenske družine

neprekinjeno že nad 50 let. — To je dokaz zvestobe do starega prijatelja, zaupanja v njegovo zanesljivost

Zahtevajte »Slovenca« na ogled tudi Vi in pišite na naslov:
Uprava »Slovenca«, Kopitarjeva ulica št. 6, Ljubljana

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; identifikacijski oglaš Din 2—, Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enkolonska 3 mm široka petlinjska vrstica po Din 2-50. Za plemenite odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobe

Čevljarskega pomočnika sprejme takoj Zarnik, Gajeva 9. (b)

Hlapec

ki zna tudi molsti — se sprejme h govejki živini. Pension »Stegu«, Celje.

Brivskega pomočnika

takoj sprejemem. Doležal Bernard — St. Vid nad Ljubljano. (b)

Pomočnico

takoj sprejemem modni atelje B. Pavlovčič, Gledališka ulica 4/II. (b)

Čevljarskega pomočnika

sprejemam v stalno delo. Hrana, stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Anton Brajer, Cimpermanova ulica, Prule, Ljubljana.

Kellarice

za nogavice takoj sprejemam v Ljubljani. Plača 200 do 300 din tedensko. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kellarica« št. 15575. (b)

Veštega potnika

s šoferskim izpitom, proti mesečni plači in proviziji laže veletrgovina s pisalnimi stroji. Kavčija za avto in vzorčne stroje v gotovini 20.000 din. Dopise upravi »Slovenca« pod »Stalnost 333« 15582.

Mali oglasi v »Slovencu«

zajamčijo najpopolnejši uspeh

UNION

Premiera velikega zabavnega filma

Rolschild

(Hobštapiert) V gl. vlogi znani ljubljani HARRY BAUR

SLOGA

Warner Olannd in Boris Karlof v velenspe-tem filmu

Mefisto v operi

Divne operne arije. Najnoveši žurnal.

MATICA

Premiera veselo komedije

Cirkus Saran

Hans Moser, Leo Sierak, Adela Sandrock

≡ Predstave ob 16., 19. in 21. uri ≡

Prodamo

Sveža jajca

štajerska, ter ravnopravna jabolka dobite poceni pri Čuček, Kopitarjeva 1

Najboljši trboveljski premog

brez prahu

koks, suha drva

I. Pogačnik

Bohoričeva 5 Telefon 20-55

»KAPPEL«

PISALNI STROJI

so najmoderneje konstruirani, trajni in v cenah brez konkurence. Plačilo v ugodnih obrokih. Zahtevajte neobvezno predvajanje. Rabiljeni pisalni stroji se vzamejo v zameno. Samoprodaja pri tvrdki:

Kleindienst & Posch

Maribor

Aleksandrova cesta 44

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili pogreba najinega očeta, zlasti še onim, ki so prišli na pogreb od daleč. Zahvaljujemo se tudi za poklonjeno cvetje in za vsa molitve, ki je bila v teh dneh opravljena za pokoj njegove duše.

Vsem za vse hvaležni Bog plačaj!

Cirila in Iva Rakovec, hčerki

Pouk

Francoščino, nemščino

in klavir poučuje privatno Aneta Potočnik, strokovno diplomirana. Veletna učna praksa. Prijave dnevno od 10 do 17: Tržaska cesta 1/L. (u)

Zasluzek

Velik zaslužek

nudim vsakomur, posebno trgovinam s razprodajanjem nekega predmeta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 15543. (z)

Denar

HRANILNE KNJIŽICE

vrednostne papirje vnovčuje po najboljši ceni in takojšnjemu izplačilu — izposluje vse bančne denarje, kreditne in blagovne posle najkulantneje

ALOJZIJ PLANINŠEK

trg. ag. bančnih poslov

LJUBLJANA

Beethovnova ulica 14/L

Telefon 35-10.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 28. sept.: 12 Sprehod po Balkanu (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.30 Vreme, poročila — 13.45 Koncert Rad. orkestra — 14 Vreme, poročila — 14.15 Glasbeni spored v prihodnjem letu (g. dr. Ant. Dolinar) — 19.30 Vreme, poročila, spored, obvestila — 19.45 Nac. ura: Smisel za socialno higieno pri našem ljudstvu (dr. Ante Vuletić, Zgb) — 19.50 10 minut zabave — 20.15 Violinski koncert g. prof. Karla Rupla, pri klavirju g. prof. Marjan Lipovšek — 20.40 Orkestralni koncert (plošče) — 21.15 Koncert Radijskega orkestra — 22.30 Vreme, poročila, spored — 22.45 Pevski kvartet »Fantje na vasi«.

Dragi programi

Torek, 28. septembra: Belgrad: 20 Plošče; 21 Narodne pesmi; 21.20 Franciska sonata za violino in pianino — Zagreb: 20 Opera — Dunaj: 19.45 Pester koncert; 20.15 Harmonika in kitara; 21.05 Dunajski spored; 22.30 Plošče — Budapest: 20.35 Orkestralni koncert; 22.15 Harla; 23.05 Jazz — Trst-Milan: 17.15 Violina; 21.15 Pihal; 22.15 Vokalni koncert — Rim-Bar: 21.15 Igra, nato opera — Praga: 19.10 Vojška godba; 20.25 Opera; 22.30 Stramel — Varšava: 20. Sinfonični koncert; 22.15 Plesna glasba — Berlin: 20.10 Orkestralni koncert; 21.15 Filmska glasba — Hamburg: 21. Godala — Trst: 21.15 Orgle — Lipsko: 21. Sibeliusov koncert — Frankfurt: 19. Künckerjev koncert — Bukaresta: 20.20 Sinfonični koncert.

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —